

Tlačová správa

Luxemburg 16. mája 2019

Členské štáty by mali zvýšiť úsilie v boji proti podvodom v rámci výdavkov EÚ v oblasti súdržnosti, tvrdia audítori

Podľa novej správy Európskeho dvora audítorov napriek zlepšeniam v posledných rokoch zostáva úsilie členských štátov EÚ v boji proti podvodom v rámci výdavkov v oblasti súdržnosti príliš slabé. Audítori konštatujú, že hodnotenia účinnosti vykonávané členskými štátmi a týkajúce sa opatrení na boj proti podvodom sú príliš optimistické. Odhaľovanie, reakcia a koordinácia naďalej vyžadujú výrazné posilnenie, aby bolo možné účinne predchádzať podvodom, odhaľovať a odrádzať podvodníkov.

V rokoch 2013 až 2017 bolo zistených viac ako 4 000 potenciálne podvodných nezrovnalostí poškodzujúcich finančné záujmy EÚ. Predstavovali takmer 1,5 mld. EUR podpory EÚ, z ktorej sa 72 % týkalo politiky súdržnosti, vrátane Európskeho fondu regionálneho rozvoja, Kohézneho fondu a Európskeho sociálneho fondu. Zodpovednosť za boj proti podvodom v týchto oblastiach nesú predovšetkým členské štáty.

Audítori posudzovali, či riadiace orgány a koordinačné útvary pre boj proti podvodom v členských štátoch riadne plnia svoje povinnosti v každej fáze postupu riadenia boja proti podvodom: pri predchádzaní podvodom, odhaľovaní podvodov a reakcii na podvody, vrátane podávania správ o podvodoch a vymáhania neoprávnene vyplatených prostriedkov. Na tento účel sme navštívili sedem členských štátov: Bulharsko, Francúzsko, Maďarsko, Grécko, Lotyšsko, Rumunsko a Španielsko.

„Politika súdržnosti predstavuje jednu tretinu rozpočtu EÚ, no tvorí takmer 40 % všetkých oznámených prípadov podvodu a skoro tri štvrtiny celkovej finančnej sumy, ktorej sa týkajú tieto prípady“, uviedol Henri Grethen, člen Európskeho dvora audítorov zodpovedný za túto správu. „Členské štáty však vo všeobecnosti dospeli k záveru, že ich existujúce opatrenia na boj proti podvodom sú postačujúce. Tento záver považujeme za prehnane optimistický.“

Účelom tejto tlačovej správy je prezentovať hlavné body osobitnej správy Európskeho dvora audítorov. Úplné znenie správy je uverejnené na webovom sídle eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – hovorca

Damijan Fišer – tlačový tajomník

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

T: (+352) 4398 47063

T: (+352) 4398 45410

@EUAuditors

M: (+352) 691 55 30 63

M: (+352) 621 55 22 24

eca.europa.eu

Pokiaľ ide o programové obdobie 2014 – 2020, zistili sme, že riadiace orgány lepšie posudzovali riziko podvodu pri využívaní finančných prostriedkov v oblasti súdržnosti, a zlepšili svoje opatrenia na boj proti podvodom. Niektoré z týchto analýz však neboli dostatočne dôkladné a členské štáty spravidla nemajú osobitnú politiku na boj proti podvodom.

Audítori takisto poukazujú na nedostatočný pokrok smerom k aktívnemu odhaľovaniu podvodov. Vplyv preventívnych opatrení a opatrení na odhaľovanie podvodov navyše často nie je dostatočne monitorovaný a hodnotený.

Audítori tiež poznamenávajú, že členské štáty dostatočne nereagovali na všetky zistené prípady podvodov vo výdavkoch EÚ v oblasti súdržnosti a že nápravné opatrenia, ak sú uplatňované, majú obmedzený odrádzajúci účinok. Podávanie správ je taktiež neuspokojivé. Nie všetky prípady sú oznámené, čo ovplyvňuje spoľahlivosť mier odhalených podvodov, ktoré uverejňuje Európska komisia. Podozrenia z podvodu ďalej nie sú systematicky oznamované príslušným orgánom a koordinácia s inými orgánmi boja proti podvodom je nedostatočná.

V súčasnosti prebiehajú diskusie o nových pravidlách pre fondy v oblasti súdržnosti na obdobie 2021 – 2027 a audítori predkladajú niekoľko odporúčaní, ako dosiahnuť lepšie výsledky.

Konkrétne žiadajú, aby členské štáty:

- prijali formálne stratégie a postupy na boj proti podvodom poškodzujúcim finančné prostriedky EÚ,
- posilnili posudzovanie rizika podvodov zapojením relevantných externých subjektov,
- zlepšili opatrenia na odhaľovanie podvodov všeobecným využívaním nástrojov na analýzu dát.

Audítori tiež odporúčajú Európskej komisii:

- monitorovať mechanizmy reakcie na podvody s cieľom zabezpečiť ich dôsledné uplatňovanie,
- podporovať členské štáty v rozširovaní úloh koordinačných útvarov pre boj proti podvodom.

Poznámky pre redaktorov

Riadiace orgány v členských štátoch majú zodpovednosť za prevenciu, zisťovanie a nápravu nezrovnalostí (vrátane podvodov) a za vymáhanie neoprávnene vyplatených finančných prostriedkov. Každý členský štát je tiež povinný určiť koordinačný útvar pre boj proti podvodom, ktorý bude s úradom OLAF zabezpečovať účinnú spoluprácu a výmenu informácií.

Podľa údajov vyplývajúcich zo správy Komisie o ochrane finančných záujmov EÚ za rok 2017 predstavujú nezrovnalosti, ktoré členské štáty oznámili ako podvod, 0,4 % finančných prostriedkov EÚ vyplatených v oblasti politiky súdržnosti. Táto miera odhalených podvodov sa medzi členskými štátmi výrazne líši. Celkovo je výskyt oznámených podvodov (podozrení z podvodu a preukázaných podvodov) v rámci politiky súdržnosti EÚ podstatne vyšší ako v iných oblastiach.

EDA prezentuje svoje osobitné správy Európskemu parlamentu a Rade EÚ, ako aj iným zainteresovaným stranám, napríklad národným parlamentom, subjektom z oblasti priemyslu

a zástupcom občianskej spoločnosti. Veľká väčšina odporúčaní, ktoré v našich správach predkladáme, sa zavádza do praxe.

Osobitná správa č. 6/2019 Boj proti podvodom v rámci výdavkov EÚ v oblasti súdržnosti: riadiace orgány musia posilniť odhaľovanie, reakciu a koordináciu je k dispozícii na webovom sídle EDA (eca.europa.eu) v 23 jazykoch EÚ.

Zistenia v tejto správe dopĺňajú zistenia uvedené v osobitnej správe č. 1/2019: Boj proti podvodom súvisiacim s výdavkami EÚ: potrebné opatrenia, uverejnenej 10. januára 2019, ktorá sa zaoberala návrhom a plnením stratégie Komisie pre boj proti podvodom. Dňa 29. apríla 2019 schválila Komisia novú stratégiu pre boj proti podvodom, v ktorej sa realizuje niekoľko odporúčaní uvedených v tejto prvej správe.